

ОУ „Васил Левски” – с. Долни Луковит, общ. Искър, обл. Плевен
5867, с. Долни Луковит, пл. „Христо Ботев” №6, тел.: 06352/20-55

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: ИСКРА ЦВЕТАНОВА

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

учебна 2021/2022 г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 14 /13.09.2021 г.) и е утвърдена със Заповед № РД-454 /13 .09.2021 г. на директора на училището

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Плевен, съобразно спецификата и конкретните условия в ОУ „ Васил Левски“ с. Долни Луковит.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През уч. 2020/2021 година в ОУ „ Васил Левски“ в дневна форма са обучавани 86 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на основно образование, ако същите не са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой извинени отсъствия	Общ брой неизвинени отсъствия
2020/ 2021	3272	658,5

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
 - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
 - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
2. Най-много отсъствия имат ученици с нисък социален статус и незаинтересованост от страна на родителите.
3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
 - *Нежелание на ученика да учи*
По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
 - *Липса на родителски контрол*
Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами.
 - *Наличие на социални фактори*
Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

- *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*
- *Неефективни и предимно административни санкции на ученици*
Наложените санкции са неефективни поради административния им характер.

В края на настоящата учебна година се констатира, че общият брой на извинените и неизвинените отсъствия са в рамките на нормалните стойности и са предимно по здравословни причини, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

2. *Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:*

В ОУ „ Васил Левски“ се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на категория ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия . При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия срок, така и през втория срок обект на специално внимание бяха и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
 - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
 - Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживее и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика .
 - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация .
- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- Работа с учениците
 - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане (ако има такива) и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
 - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
 - Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.

- Паралелкови дейности (между класовате) и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
- Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
- Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в програма за празника на селото, съвместни инициативи с ДГ „Щастливо детство“ и др.;
- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи.
- Работа с родителите
 - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
 - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
 - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
- Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал
 - Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка I - IV клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2019/ 2020 година може да се направят следните изводи:

- Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия са по здравословни и уважителни причини. Неизвинените отсъствия са на ученици пътували в чужбина и/ или са се преместили да живеят зад граница.
- Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини за предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници и учебни тетрадки на учениците от I – IV клас;
 - учебници на учениците от V – VII клас;
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	юли
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Плевен	Директор	септември
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на общественния съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по класове - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	

1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - по проекти; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година
1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО в 4 и 7 клас; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	ръководство на ученическия парламент	През учебната година
1.10. Дейности при COVID-19 Спазване на правилата във връзка с епидемията. Доколкото е възможно да направим училището максимално безрискова среда, като съзнаваме че няма абсолютна безопасна среда в условията на епидемия. Осигуряване на психологическа подкрепа, като формата и може да варира в зависимост от конкретната ситуация. Да осигурим условия за непрекъснатост на обучение от рисковите групи. Да осигурим допълнително (компенсаторно) обучение и подкрепа на учениците, пропуснали учебни занятия поради здравословни причини, в т.ч. и заради карантиниране. В допълнение на общо основание на ученик от училището може да се предостави консултации и обща подкрепа за преодоляване на образователни дефицити, както и психологическа подкрепа. Училището може да организира предоставяне на материали на хартиен носител в дома на ученика, в т.ч. и с подкрепата на медиатор.	Директор, учители, обслужващ персонал	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти: - за работа с ученици с различни обучителни	Учители	Съгласно плана за квалификация

затруднения; - за успешно взаимодействие между училището и семейството. - да реагираме съгласно здравните правила при всеки един случай на заболял или със съмнение за COVID- 19. - да поддържаме положителен психоклимат на работа и учуне и да редуцираме ситуации на напрежение, стрес и дезинформация. - да имаме готовност при указания от здравните власти да превключим на обучение в електронна среда от разстояние. - да осигурим условия за непрекъснатост на обучение от рисковите групи.		През учебната година
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на пътуващите учители.	Директор	През учебната година
2.3. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Учители	През учебната година
2.4. Ежемесечно подаване на информация в РУО и Д „СП“ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители Директор	До 4-то число на месеца
2.5. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 4-то число на месеца
2.6. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Директор	През учебната година
2.7. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, обществен съвет	През учебната година
2.8. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.9. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.10. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Директор	През учебната година

2.11. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.12. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.13. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост

Разработили:

Председател: Ана Димитрова

Членове: 1. Евгения Цанова (секретар)

2. Тая Ангелова